

Avfallsplan för Karlshamns, Olofströms och Sölvesborgs kommuner

Bilaga 5, Särskild sammanställning enligt 6 kap. 16 § miljöbalken (1998:808)

När avfallsplanen har antagits ska den beslutande myndigheten eller kommunen i en särskild sammanställning redovisa följande fyra punkter:

1. hur miljöaspekterna har integrerats i planen eller programmet,
2. hur miljökonsekvensbeskrivningen (se Bil. 3) och synpunkter från samråd (se Bil. 4) har beaktats,
3. skälen till att planen eller programmet har antagits i stället för de alternativ som varit föremål för överväganden, och
4. de åtgärder som avses att vidtas för uppföljning och övervakning av den betydande miljöpåverkan som genomförandet av planen eller programmet medför.

Sammanställningen och avfallsplanen ska göras tillgängliga för samrådsparterna, som också ska informeras om att avfallsplanen har antagits.

1. Miljöaspekternas integrering i avfallsplanen

Miljöaspekterna har tillmätts stor betydelse vid utformningen av avfallsplanen, som syftar till att avfallshanteringen i de berörda kommunerna ska ske med största möjliga miljö- och samhällsnytta. Speciellt har EU:s avfallshierarki, de nationella miljö kvalitetsmålen och Naturvårdsverkets riktlinjer för hållbar avfallshandling ("Sveriges avfallsplan") varit vägledande vid formulering av avfallsplanens principer och mål.

2. Beaktande av MKB och synpunkter från samråd

MKB

Avfallsplanens mål och åtgärder har inriktats mot de alternativ för insamling och behandling som i miljökonsekvensbeskrivningen bedöms miljömässigt bäst, nämligen de som innebär källsortering av lätt nerbrytbart organiskt avfall för biologisk behandling. Med denna huvudinriktning finns olika alternativ, där ingen precisering görs i avfallsplanen, beroende på dess övergripande karaktär och oklarheter om de praktiska förutsättningarna för genomförande.

Enligt miljökonsekvensbeskrivningen har avfallshandlingens negativa miljöeffekter mest samband med transporter. Avfallsplanen anger att denna negativa påverkan ska minimeras genom optimering av transporter samt användning av fordon med goda miljöprestanda och bränsle med minsta möjliga miljöpåverkan. Om möjligt ska man använda biogas producerad från matavfall inom egen anläggning.

Samråd

Synpunkter som framkommit vid samrådsmöten och i skriftliga yttranden har oftast varit sådana att de kan anses utgöra stöd för mål och planerade åtgärder i förslaget till avfallsplan. Särskilt betonas i flera fall behovet av fortsatt och utökad information. För att nå så många som möjligt bör denna utformas på varierande sätt och vara ofta återkommande. Information (med olika preciseringar) finns med som åtgärd till ett flertal av avfallsplanens mål.

Andra synpunkter har gällt insamlingsystemets utformning, både med tankar om bästa miljönytta och vad som är mest praktiskt för brukarna. Dessa frågor, som engagerar många, ligger dock ofta på en detaljnivå som blir mer aktuell när nya lokala föreskrifter för avfallshandling ska tas fram.

Många har synpunkter på insamlingen av förpackningar och tidningar, där hushållsnära insamling ofta förespråkas. Avfallsplanen preciserar ingen sådan lösning, men ger utrymme för den. Bland åtgärderna i avfallsplanen ingår att kommunerna och VMAB tillsammans med producenterna ska verka för ett

effektivt och väl fungerande återvinningssystem. Man måste dock vara medveten om att ansvaret för insamling och omhändertagande av dessa material ligger hos producenterna, inte hos kommunerna.

3. Skäl för valt alternativ

Av miljökonsekvensbeskrivningens sex jämförelsealternativ för avfallets insamling och behandling bortfaller nollalternativet direkt, därför att nuvarande avfallsbehandling av formella, praktiska och ekonomiska orsaker inte kan fortsätta mer än något år till. Alternativet att sända blandat hushållsavfall till förbränning anses både miljömässigt och ekonomiskt vara minst lämpligt av de återstående.

Avfallsplanen inriktas mot tillämpning av de fyra alternativ som innebär källsortering av lätt nerbrytbart organiskt avfall, alltså matavfall etc. Detta ska i om möjligt rötas till biogas och efterkomposteras till jordförbättringsmaterial, vilket innebär både energi- och materialutnyttjande. Biogasen bidrar till minskad klimatpåverkan och har dessutom ett ekonomiskt värde. Om det visar sig ogenomförbart att röta avfallet som avsett återstår som andrahandsalternativ att endast kompostera. Man går då miste om de positiva effekterna av biogasframställning, men bidrar ändå till uppfyllande av det nationella miljökvalitetsmålet om materialutnyttjande av matavfall.

4. Uppföljande och övervakning

VMAB har ansvar för flertalet av de planerade åtgärderna i avfallsplanen, antingen som verksamhetsutövare eller genom delegation av kommunernas skyldighet att informera om avfallshantering. Uppföljningen av mål och åtgärder kommer att ske i form av en årlig rapport från VMAB till kommunfullmäktige i respektive kommun, med beskrivning av utförda åtgärder i förhållande till planen och uppnådda resultat. Åtgärder som utförts av annan än VMAB bör också innefattas.

Rapporten ska innefatta uppföljning av eventuell betydande miljöpåverkan enligt kraven för *miljöbedömningar och miljökonsekvensbeskrivningar av planer och program* i 6 kap 12 § 9. miljöbalken (SFS 1998:808). I miljökonsekvensbeskrivningen bedöms avfallsplanen medföra positiv miljöpåverkan i de flesta avseenden. Negativ påverkan, som särskilt behöver följas upp, finns under rubrikerna luft (påverkan av transporter) och bebyggelse (lokala problem i samband med avfallets insamling och hantering som eventuellt kan uppkomma i bostadsområden).

Efter den årliga redovisningen bör kommunerna i samråd med VMAB och Miljöförbundet bedöma behovet av ändringar eller utarbetande av ny avfallsplan. (Ändringar som inte endast berör ett mindre antal fastighetsägare eller annars är av begränsad omfattning kräver samråd och utställning enligt bestämmelserna i 15 kap. miljöbalken före beslut i kommunfullmäktige.)

Uppföljning och övervakning av miljöpåverkan från tillståndskrävande eller anmälningspliktiga verksamheter regleras särskilt.